

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSO Teresa Zawiślak
Protokolant	st. sekr. sądowy Beata Defut-Kołodziejak

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **Ł. U.**

obwinionemu o wykroczenie z art. 96 § 3 kw

zażalenia wniesionego przez oskarżyciela publicznego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 28 października 2013r.

w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania

na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpk

p o s t a n a w i a

zaskarżone postanowienie uchylić i sprawę Ł. U. przekazać Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 października 2013r. Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim na podstawie art. 59 § 2 kpw i art. 5 § 1 pkt 2 kpw odmówił wszczęcia postępowania w sprawie Ł. U. obwinionego o czyn z art. 96 § 3 kw wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion wykroczenia.

Na postanowienie to zażalenie złożył Komendant Straży Miejskiej w M., który orzeczeniu temu zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego tj. art. 96 § 3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 Ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz art. 183 kpk w zw. z art. 41 § 1 kpw.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Ł. U. do rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Odwoławczego zażaleniu Komendanta Straży Miejskiej w M. nie można odmówić słuszności i dlatego zaskarżone postanowienie należało uchylić, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do rozpoznania.

Zwrócić należy uwagę na fakt, iż z akt przedmiotowej sprawy bezspornie wynika, że obwiniony Ł. U. wezwany do wskazania kto w dniu 29.04.2013 r. o godz. 13.24 w M. na ul. (...) kierował pojazdem marki T. nr rej. (...), nie

udzielił odpowiedzi, kto w tymże dniu był użytkownikiem jego samochodu. Rację ma zatem skarżący, że zgodnie z obowiązującymi przepisami obwiniony miał obowiązek do wskazania osoby użytkującej w tym czasie ten pojazd. Takim zachowaniem Ł. U. bezsprzecznie wypełnił znamiona czynu z art. 96 § 3 kw. Okoliczność ta zatem powoduje konieczność uchylecia zapadłego w tym zakresie orzeczenia i przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim celem wszczęcia postępowania.

Nadto za chybioną uznać należy argumentację zamieszczoną w pisemnych motywach zaskarżonego postanowienia, a sprowadzającą się do uznania, iż w postępowaniu w sprawach o wykroczenia stosuje się odpowiednio art. 183 kpk przewidujący możliwość uchylecia się od odpowiedzialności świadka, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Z takim stanowiskiem Sądu I instancji nie można się zgodzić. Podkreślić należy, iż zgodnie z brzmieniem art. 96 § 3 kw karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Przepis ten sankcjonuje obowiązek określony w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, który zakłada, iż właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Organ do tego uprawniony może zażądać od właściciela lub posiadacza pojazdu informacji, o których mowa w art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym, co nie wyklucza późniejszego przesłuchania tej osoby jako świadka w oparciu o przepisy stosownego postępowania. W takim wypadku na rozpytywanym ciąży nakaz dostosowania się do wymogów prawa i udzielenia upoważnionemu organowi, przewidzianej przez przepisy informacji.

Ustawa nowelizująca Kodeks postępowania karnego z dnia 10 stycznia 2003r. (Dz. U. Nr 17, poz. 155) nadała m.in. art. 183 § 1 kpk. jego aktualne brzmienie, według którego świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie jedynie wtedy, gdy jej udzielenie mogłoby narazić jego lub osobę mu najbliższą „na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe”. Wylimitowano więc możliwość uchylecia się od odpowiedzi, gdy odpowiedź narazi świadka lub osobę dlań najbliższą tylko na odpowiedzialność za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe. Noweli do Kodeksu postępowania karnego z dnia 10 stycznia 2003r. towarzyszyła, uchwalona w dniu 22 maja 2003r. (Dz. U. Nr 109, poz. 1031), nowela do Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Dokonała ona ponad czterdziestu zmian w procedurze wykroczeniowej, uwzględniających też modyfikacje wprowadzane w postępowaniu karnym, ale nie zmieniła niczego w treści art. 41 kpw, gdzie tkwi odwołanie m.in. do stosowania art. 183 kpk. Obie te nowelizacje weszły przy tym w życie dnia 1 lipca 2003r.

Analiza treści tych przepisów wskazuje, że odpowiednie stosowanie - z mocy art. 41 § 1 kpw - w postępowaniu w sprawach o wykroczenia art. 183 § 1 kpk., w jego brzmieniu od dnia 1 lipca 2003r., nie oznacza, aby osoba przesłuchiwana w charakterze świadka w sprawie o wykroczenie mogła odmówić odpowiedzi na pytanie także wtedy, gdy odpowiedź taka naraziłaby osobę jej najbliższą na odpowiedzialność za wykroczenie. Może to uczynić jedynie wówczas, gdy odpowiedź ta mogłaby narazić osobę dla świadka najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. W konsekwencji, także osoba rozpytywana w sposób pozaprocesowy przez uprawniony organ, żądający od niej informacji, którą z mocy przepisu szczególnego ma obowiązek przekazać temu organowi, może odmówić udzielenia odpowiedzi, czyli nie udzielić określonej wiadomości, tylko wówczas, gdy owa odpowiedź (informacja) mogłaby narazić osobę jej najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a nie za wykroczenie.

Rozważania powyższe nie mają jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż analiza akt nie prowadzi do wniosku, aby mogła w ogóle zaistnieć rozważana sytuacja, tj. kierowanie pojazdem w dacie zdarzenia przez osobę najbliższą dla Ł. U..

Na marginesie podnieść należy, iż zgodnie z treścią art. 59 § 2 kpw postanowienie o odmowie wszczęcia wydaje Prezes Sądu (lub upoważniony sędzia) nie zaś Sąd.

Z wyżej wskazanych względów, w oparciu o art. 109 § 2 kpw w zw. z art. 437 § 2 kpk, orzeczono jak na wstępie.